

BRASSÓ

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

Az E. M. K. E. brassó- s nagy-küküllőmegyei választmányának hivatalos közlönye.

A brassói és erzsébetvárosi kir. törvényszékek s ezekhez tartozó brassói, fogarasi, hosszufalusi és zernesti, dícső-szentmártoni, erzsébetvárosi, hosszú-aszói, köhalmi, medgyesi, nagy-sinki, segesvári és szent-ágothai kir. járásbíróságok hivatalos hirdetője.

MEGJELENIK HETENKENT HÁRÓMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban a kiadóhivatalban. Budapest: Lang Lipót, Haasenstein és Vogler (Jaulus), Dukas és Mezei, Goldberger A., Eckstein Bernát, Bécsben: Daube G. L. és társa, Haasenstein és Vogler (Otto Maasz), Schalek Henrik, Oppelík Alajos, Dukas M.; Berlinben: Rudolf Mosse; Frankfurtban: Daube G. L. s társa hirdetési irodájában.

71-ik szám.

Brassó, Kedd, június 25-én.

V. évfolyam. 1889.

Közös ünnep.

Egyetértésben az erő. Csak közös akarat, közös elhatározás szülhet nagy eredményeket. Hol egyetértés helyett visszavonás, testvéri szeretet helyett gyűlölködés üti fel tanyáját, ott igazi boldogság nem lehet; ott az egyiknek dicsőségét lerontja a másik, ott szenved a közös érdek, a közügy.

Egy államnak lehet sokféle lakossága, valásra és nemzetiségre különböző, de e sokféle népnek csak egy célra szabad törekednie, egy érdeknek szabad őket vezérelni: a haza boldogsága. Egyike a legkülönbözőbb ajku s vallású lakossággal bíró országoknak hazánk. Honnan egykor a tatárok kipusztíták a törzslakosságot, oda idegeneket telepítettek őseink; ipar s kereskedelem megalapítására idegeneket hoztak be bölcse királyaink; az egykor hazánk területéhez tartozott nem magyar országok népeinek egy része évszázadok alatt idetelepedett s így lett Magyarország soknyelvű nemzetiségek közös hazájává.

Évszázadokkal ezelőtt, a régi jobbágysági rendszer alatt, mint annak természetes következménye, nemzetiségi kérdés nem létezhetett Magyarországon. A szász népen kívül a nép nagy része jobbágy volt, a ki csak köteleességekkel birt, de jogokkal épenséggel nem.

Évszázadokkal ezelőtt, valahányszor a haza érdekei veszélyben forogtak, ott találjuk Magyarországot összes lakóit a harctéren, — kit köteleességből, az élvezett privilegium fejében, kit kényszerítésből, mert a nemesség zászlója alatt kénytelen volt kivonulni.

De nem lehetett nemzetiségi kérdés már azért sem, mert őseinknek sokkal több gondjuk volt a honvédelemre, minden idejüket ez foglalta el, semhogy a nemzeti fejlődésre sulyt fektethettek volna. Tiszteletben tartották az egyes nemzetiségek jogait.

Türemlenségről tehát a multban szó sem lehetett. Nincs is vérében a magyarnak.

A nemzetiségi kérdés a legújabb kor gyermeke. Születése a szabadság, egyenlőség és testvériség korszakába esik. A mely nappal a jobbágyság felszabadult, a nemzet minden fia vallásra és nemzetiségre való különbség nélkül egyenlővé és szabaddá tétetett, azzal a nappal üti fel fejét a nemzetiségi kérdés is, mert azzal a nappal kezdődik tulajdonképen a magyar államnak és nemzetnek nemzeti hivatása. Mennél inkább lép ez előtérbe, annál inkább nő a nemzetiségi kérdés és vele az egymás iránti bizalmatlanság. Pedig minden államnak első és legfőbb hivatása a nemzeti állam létesítése. Mert a nemzeti erő ad támaszt a nemzeti öntudatnak és ez irányt az erőnek. A mely nemzetből kiveszett a nemzeti erő s öntudat, az a nemzet, mint a léket kapott hajó, egy ideig fenn uszhatik még a tenger felszínén, de elvégre — s nagyon hamar — menthetlenül elvész, elmerül. — Am a nemzeti irány követése nem jelenti a nemzet türemlenségét, nem illoyalitását. Az ezredéves mult legfényesebb bizonyítéka, hogy a magyar nemzet soha sem volt ilyen. A hazánkban ma is őseink nyelvével, vallásával ér szokásaival bíró nemzetiségek igazolják legjobban, hogy a magyar nemzet soha sem akarta őket magába olvasztani.

Miben áll tehát a nemzeti irány? A magyar állam magyar jellegében. Ez pedig lehet úgy is, ha a szász németül, a román románul imádkozik istenéhez, hogy „Isten áldd meg a magyart.“ E „magyar“ alatt ő is értetik, mert e hazában nemzetiség van ugyan több, de nemzet csak egy s ez egyetlen nemzethez tartozik szász és román ép úgy, mint magyar.

Fájdalom, hogy az újabb aerában, a szá-

badság, egyenlőség és testvériség korában, midőn mindegyikünk érvényesítheti magát a haza közös érdekkörén belül a saját vallásának és nemzetiségének előnyére, másként fogják fel, más szemüvegen, a bizalmatlanság pápaszemén, keresztül nézik a valót. Innen a félreértés s innen az egyetértés helyett a szétvonás, a közös akarat helyett a különválás, a testvéri szeretet helyett az idegenkedés. Helyén van-e ez? Nem. Ily állapot nem lehet egészséges. És mint csak egészséges testben lakozhatik egészséges lélek, csak egészséges szervezetnek és viszonyoknak lehetnek egészségesek, áldásosak a következményei.

Brassó város is a szerencsétlen nemzetiségi kérdés nagy betegségekben szenved. Külön magyar, szász és román társadalom jellemzi a helyzetet. Nem meggyőződés, hanem nyelv s nemzetiség köti összes választja el az embereket. Csak ritkán nyílik alkalom e beteg társadalmi élet közepette, midőn pillanatnyira megfelekezünk a szerencsétlen nemzetiségi kérdésről, a legkritkább esetek közé tartozik, midőn magyar, szász és román együttesen, barátságos viszonyban találkozik egymással. Pedig minden ily alkalom igazi ünnep nekünk. Ünnep, mert ettől reméltük a közeledést, ettől a megismerést és ettől a kölcsönös bizalmat.

Ily ünnepe volt szombaton is Brassó városának, midőn magyar, szász és román a legszebb összhangban, egyetértésben és barátságban, közös akaráttal ünnepelte a tudományt a magyar tudományos akadémia elnöke, Eötvös Loránt báró személyében.

A nagy Eötvös szelleme lebegett fölöttünk. Egy magasabb eszme, egy magasabb cél elől háttérbe szorult minden más érdek és szempont s kiket a mindennapi élet szétvezet egymástól, találkoztak itt barátsággal, egyetértve, testvéri jóindulattal.

Mily szép látvány volt ez! Életünk is ugyanezen magasabb eszme s magasabb cél: a haza szolgálatában áll. S a mint szombaton magyar, német és román nyelven egyaránt szépen magasztaltunk hazát és tudományt: ép úgy szolgálhatnók a mindennapi életben is, kiki a maga körében s mind együttesen a haza érdekeit. A legfőbb s leghasznosabb szolgálatot azonban a hazának csak az egyetértés s testvéri szeretet által tehetjük, mert ne feledjük, hogy egy anya gyermekei vagyunk és az édes anya csak akkor lehet boldog, ha a szeretet, melyet gyermekei kebelében fakasztott, ezeknek szívét egymást iránt is melegíti.

Legyen e haza fiai között testvéri egyetértés, csak így szolgálhatjuk igazán édes hazánkat!

Belföld.

A delegációk.

A delegációk ülészaka Bécsben már megnyílt. A magyar delegáció elnökévé gróf Zichy Ferenczet, alelnökévé gróf Tisza Lajos, az osztrák delegáció elnökévé Windischgrätz Alfred herczeg, alelnökévé Chlumeczky lovag választottak.

F. hó 22-én voltak az alakuló gyűlések, melyeken megválasztattak az albizottságok is, csekély kivétellel ép úgy, mint a mult évben.

A közös kormány által előterjesztett jövő évi közös költségeloirányzatot lapunk szűk teréhez mérten csak kivonatosan közöljük következőkben:

Az összes közösügyi bruttószükséglet jövő évre 132.224.339 frtot s ebből a fedezetet levonva, a nettószükséglet 129.351.708 frtot tesz. A mi ez utóbbit, a tiszta szükségletet illeti, ez az 1888. évre engedélyezett kiadásoknál 26 millióval, az 1889. évre engedélyezett kiadásoknál pedig 68 millió forinttal csekélyebb.

A Bosznia- és Hercegovinában és a Lim-területen álló parancsnokságok, csapatok és intézetek részére való rendkívüli hadseregi szükséglet jövő évre 4.370.000 frtot tesz ki s ez is 53.000 forinttal csekélyebb a folyó évi hasonezímű kiadásnál.

Azonban tétettek póthitelek iránti előterjesztések is. És pedig a hadügyi kormány részéről összesen 6.435.286 frt s a külügyminiszterium részéről 800.000 frt, együttesen 7.235.380 frt erejéig.

Végül mi a közös költségeloirányzatból a Magyarországra eső quotát illeti, ez 26.232.970 frtot tesz ki, mely összeg 2 millióval szintén csekélyebb a f. évre előirányozva volt magyar quotánál.

A magyar állam terhére lerovandó 2 százalék az idén 1.930.371 frt volt, jövő évre e czimen az 1.797.957 frt, tehát 142.414 frttal csekélyebb.

Még csak azt jegyezzük meg, hogy az occupált területen levő csapatok rendkívüli szükségletéül Magyarország fedezni fog a jövő évben az előirányzat szerint 1.372.180 forintot.

A delegatiók ez évi ülészaka egész csendben jubileumszerű ünnepet ül; 1867. óta ugyanis, a rendkívüli delegationalis ülészakokat is beszámítva, most tartja 25-ik ülészakát.

Trónbeszéd.

Bécs, jun. 23. Király ő felségének a delegációkhoz intézett trónbeszéde következőket tartalmazza: Sem külhatalmakkal való viszonyokban, sem külpolitikánkban általában nem történt változás. A legnagyobb egyetértésben szövetségével, monarchiánk külügyi kormányzata Európa békéjének megóvására törekedik, remélve, hogy sikerül a béke áldásait továbbra is biztosítani daczára az általános hadi fegyverkezésnek, mely minket is kényszerít, haderőnket a lehető legteljesebb harccképességben tartani s helyezni. Mlián király sajnálatos elhatározása, melylyel a szerb trónról lemondott, a királyi hatalmat Sándor kiskorúságának idejére egy regensség kezébe tette le, mely formálison biztosított engem arról, hogy ápolni fogja ezen tul is az Ausztria-Magyarországgal fennállott barátságos viszonyt. — Teljes jóakarattal a szomszédos királyság iránt, óhajtom is ezt magam részéről, remélve, hogy a szerbek bölcsessége és hazafiassága megóvjá az országot komoly veszélyektől. — Bulgáriában teljes nyugalom és rend uralkodik s valóban örvendetes, konstataálni azon állandó s tartós haladást, melyet ezen ország sulyos helyzete daczára tesz. — A pénzügyi helyzet teljes méltánylásával a kormány törekszik, a hadsereg össz-szükségleteit a legszükségesebbre szorítani.

Román lapszemle.

A rigó-mezei ünnepséget olyan hangon emlegeté egyik bécsi lap, hogy alkalmat adott a „Tribuna“-nak is, erről vezércikket írni. A bécsi lap az omladinista mozgalmak mellett egyuttal figyelmébe ajánlja az új belügyminiszternek a magyarhoni s erdélyrészi románokat is, a kiket gr. Teleki tapasztalásból is ismerhet.

Ez az, a mit a „Tribuna“ szó nélkül nem hagyhat. Szerinte az agitatio csak a kormányzók fejében létezik. Ebből a megokolásból nem engedik meg a románoknak azt, hogy az 1848. évi balázsfalvi gyűlés évfordulóját megünnepeljék bár csak a templomokban, bár csendes, loylis módou, holott mi márczius 15-két ugyancsak nagy zajjal tartjuk meg és istenitjük Kosuthot, a forradalmárt.

Azt mondják, hogy a kormány nem engedheti meg a daco-román mozgalmakat, de e mozgalmak is — így írja a „Tribuna“ — csak a gazd'uramék agyában élnek, tényleg azonban nincsenek. Miért hívja fel tehát az a bécsi lap gr. Teleki Géza figyelmét a románokra? Mit csinálnak a románok? Minő mozgalm észlelhető közöttük? Miért e figyelmeztetés? A „Tribuna“ ezt is kitalálta. Arra való, hogy figyelmeztesse a magyar kormányt, hogy itt az idő, hogy komoly figyelmére méltassa a románok jogos követelményeit, hogy kísértse meg közeledni hozzájuk s ta-

lálja ki módját az együtt megélhetésnek. Ha azonban a románok mozgalmát a külföldi mozgalmakkal hozza összeköttetésbe, ez teljes hazugság.

A sok szónak az a vége, hogy a románok soha sem voltak csendesebbek, lojálisabbak és nyugodtabbak, mint most, dacára, hogy olyan elégtelenek, mint eddig és olyan elhatározottak folytatni a nemzeti harcot. Így véli a „Tribuna“, s mi utána írjuk. Azzal a nyelvszabadsággal azonban, a melyet Teleki gróf minisztertől olvasott, a világért sincs megelégedve.

„Halljátok csak! Valodi szabadelvűséggel megengedik, hogy használjuk nyelvünket házi ügyeinkben! No, ti nemes és dühös urak, így nem számolunk! Ezzel nincsenek a nemzetiségek megelégedve, ők teljes nyelvszabadságot követelnek az egész közelet számára, miután Ungaria vegyes nyelvű ország. A nemzetiségek és főleg a románok kereken szemeltek közé mondják, hogy nem valódi szabadelvűség, hanem hazugság, képmutatás és arczátlanság beszél belöletek, midőn a nagylelkűt adjátok.“ Ha még a családi körben is merésznők megtámadni a román nyelvet, erre így szól: „Nem ajánljuk, hogy megpróbáljátok, mert ezt megkísérte, azt tapasztalnátok, hogy nem vagytok többé a Eirgizek pusztáin, hanem a mivelt Europa közepében“.

A muszkáról tartják, hogy csak vakarni kell, mindjárt kiugrik belőle a durva kozák. A „Tribuna“ vakarás nélkül is elég durva, mint ez a fennebbiekből kitetszik. Csak nem szokás ám komolyan venni, miután ismerjük természetét. Ő fennen követel olyan nyelvszabadságot, melylyel, hogy ma is bír, ezt éppen ezen soraival önmaga bebizonyítja, nem előttünk, kiknek erre szükségünk nincs, hanem Románia előtt is, a melyre gondolni szokott, midőn ilyen förmedvényeket penderít.

„Magyarország Braiban.“ Na még ez is valami. Egy ország beledugva egy Romániai városba. Tisztítják a Duna medrét Orsova és Turnu-Szeverin között. A magyar buza számára már készen van a nagy rak-tár Orsován, onnan Braiba szállítják s ott is hatalmas raktárakat állítanak s onnan elszállítják széles e világba. Azonban Europa már tudja, hogy a magyar buza nem rosszabb(?) minőségű mint román buza és így nem kell félni, jól kell élni. Fiume felé drágába kerül a magyar buza szállítása s ezért tisztítják a Dunát, hogy ezen nyissanak utat a magyar buza számára. Így szorult bele Ungaria Braiba. Ki eszelte ezt így ki?

A román „Currieru“ és a „Gazeta“ tovább adja, mert az ő lelkének is csak jól esik az, hogyha jobb a bukaresti zsimla (zsemlye,) mint a brassói „békerek“ pulneája (kenyere). De vajjon jobb-e? Nem jobb s ezt mi tapasztalásból tudjuk, mert 14 évig éltünk zsimlával is.

Hát a „Gaz.“ evett-e? Nem evett. És mégis dicseri, mert nem kenyér, hanem zsimla. Ilyen a nemzetiségi chauvenismus. Jobbnak tartja azt, a miből sohasem evett annál, a melyen felnőtt. De ha ez magyar buzából való? Czenkalji.

Eötvös-bankette.

A lövölde termei soha sem láttak még oly társaságot, mint a minő szombaton d. u. 2 órákor gyűlt oda egybe: csekély kivétellel városunk magyarsága, százsága- és románságának színe-java, intelligenciája, élén a mindenkifölött álló, köztisztelt Gróf Bethlen András főispánnal, ki csak Eötvös Loránt báró, akadémiai elnök tiszteltére jött városunkba Szebenből. Igazán ritka szép ünnepély volt ez, felemelő s buzditó, ünnepély a tudomány képviselőjéért, a haza egyik legnagyobbjának nagynevű, méltó fiáért.

Brassó városa vallás- és nemzetiségkülönbség nélkül ünnepelte a tudományok képviselőjét; egyesült, hogy ezáltal adjon kifejezést tiszteletének s ragaszkodásának báró Eötvös Loránt magyar tudományos akadémiai elnök s egyetemi tanár, a tudós főúr s érdemekben gazdag hazafi iránt.

Ott voltak az összes szász és román középiskolák tanítótestületein kívül a róm. kath. ág. ev. (szász) s gör. keleti lelkészek, a vármegye képvisetében az alispán, a tanács részéről a polgármester, egy tanácsos és a gazda, nagyszámu magyar, kevesebb szász s román honoratior, az állami hivatalok főnökei mind stb., szóval együtt volt Brassó város szellemi aristokráciája csaknem kivétel nélkül.

Mintegy fél három órákor jelent meg a teremben Gróf Bethlen András főispán és Elischer József kir. tanácsos főigazgató kíséretében báró Eötvös Loránt, a jelenlevők harsány „éljen“ „hoch“ és „se treasca“ kiáltásai által fogadtatva. A főispán ur bemutatván Eötvös bárónak a jelenlevők nagy részét, csakhamar asztalhoz ült az ünnepelt: báró Eötvös Loránt; tőle jobbra Gróf Bethlen András főispán, balra pedig Möl-

ler Ede apátplebános és így sorban a nagyszámu társaság a nagy patkóalakusztal körül.

A harmadik fogásnál felállott Bethlen András gróf főispán tőle minden alkalommal megszokott emelkedett hangú beszédben poharát emelve éppen a tudomány ez ünnepeltetésén a legalkotmányosabban uralkodó, népek milliói által bálványozott fejedelemre, a tudomány s haladás legfenköltebb szellemű pártfogó-ára, ő felsége apostoli királyunkra. Szavait állva hallgatta végig a vendégcsereg, végül hatalmas háromszoros viszhangoz adva.

Vargyassi Ferencz róm. kath. főgymnasiumi igazgató az összes brassói középiskolák nevében üdvözölte s köszöntötte fel Eötvös Loránt bárót, méltatva annak hervadhatlan érdemeit.

Eötvös Loránt báró emelkedett fel most, hosszabb beszéddel gyönyörködtetve meg a társaságot, melynek minden tagja siri csendben hallgatta a nemes báró kedvesen hangzó, mély bölcsességű szavait nehogy azokból egyet is elveszítsen. A tudós főúr visszapillantást vetett harmincz év előtti Brassóban léteire, midőn mint ifjú b. e. atyja kíséretében járt itt. Majd elmésen adta elő akadémiai elnökké választását, végül poharát emelte Brassó város tanfériaiért.

Brennerberg Ferencz polgármester német nyelven, Brassóváros nevében köszöntötte fel Eötvös Loránt bárót németül felelt, poharát ürítve a Brassó város polgárságát képviselő polgármesterre.

Kórodi Lajos, a szász iskolák rektora, idézve a hatvanas évek egy jelenetét, midőn néhai báró Eötvös József Beszterezén fordult meg, hosszabban fejtegeti a néhai kultuszminiszter elveit Magyarország jövő nagyságáról. Poharát emeli a kormány azon képviselőjére a ki néhai Eötvös eszméit igyekszik megvalósítani, a ki már eddig is nem csekély érdemeket ért el e tekintetben, a kit megyénk minden rendű és rangu lakossága között őszinte színekkel és tisztelet környez: Gróf Bethlen András főispánra.

Bársan román gymnasiumi konrektor hosszabb román bezzédben méltatja Elischer József főigazgató érdemeit, — reá ürítve poharát.

Rombauer Emil főreáliskolai igazgató mint tanítványa poharát emel báró Eötvös Loránt, mint tanár.

Voina gör. kel. lelkész román nyelven köszönti fel Eötvös Loránt bárót.

Dr. Otrobán Nándor orvos, méltatva azt a nagy fontosságot, melylyel a mai nap bír, midőn három nemzetiség előkelősége a legszebb egyetértésben van együtt, Eötvös Loránt bárót élteti mint ennek előidőzőjét.

Dr. Hoffmann Frigyes hosszú beszéddel a tanárok kollegialis viszonyának további fenntartására emeli poharát.

Dr. Otrobán Nándor, méltatva azon hervadhatatlan érdemeket, melyeket Koós Ferencz kir. tanácsos tanfelügyelő szerzett magának Brassó megye tanügyének emelése körül, reá üríti poharát.

Rombauer Emil a három felekezet jelenlévő lelkészeire, Möller Ede, Oberth Ferencz s Voina V-re emeli poharát.

Koós Ferencz kir. tanácsos tanfelügyelő e nap nagyjelentőségű eseményének továbbszövésére, a nemzetiségek közötti egyetértésre emelte poharát.

Oberth Ferencz ág. ev. (szász) városi lelkész hosszabb, minden részletében hazafias lelkesedéssel áthatott szép német beszédben élteti a magyar hazát s a szabadelvűséget; egyuttal kéri Eötvös bárót, gondoskodni arról, hogy néhai atyja, báró Eötvös József népszerű élettrajza megírassék és kiadassék.

Az utolsó felköszöntőt öt óra után Eötvös Loránt báró tartotta, megköszönve a szívélyes fogadtatást s megígérve atyja népszerű élettrajzának megírását, a melyet annak idején személyesen fog elhozni Brassóba.

Ezen szavai lelkes éljenzéssel fogadtatván, a tudós báró a főispán ur társaságában a jelenlevők lelkes éljenzése közepette eltávozott, magával vive az összes jelenlevők szeretetét és ragaszkodását.

A társaság nagy része azonban még ott maradt a késő esti órákig, örvendezve az alkalomnak, hogy magyar, szász s román együtt, közösen s a legszebb barátságban ünnepelhet.

A segesvári templomszentelés.

— Saját külön tudósítónktól. —

Segesvár, jun. 23. (éjjel).

Városunkban párját ritkító ünnepélyességekét ült Segesvár városa szombaton és vasárnap, f. hó 22-én és 23-án: felszentelte az ujonnan épült ev. ref. templomot. Daczára a felekezeti jellegnek, közös ünnepe volt ez városunknak, melyben részt vett a város minhárom nemzetiségű s mindon vallásu lakossága.

Az ünnepélyek f. hó 22-én d. u. kezdődtek, a mikor t. i. Szász Domokos erdélyi ev. ref. püspök jövendő volt. Fél négy órára nagyszámu közönség gyülekezett a főtéren s nemsokára sűrű zászlótengerben uszva, hosszú kocsisor indult a pályaudvarra, élén a megye főispánjával, gróf Bethlen Gábor főgondnokkal. Négy óra felé berohogott a vonat, melyből a püspök Szász Gerő egyházkerületi főjegyző s titkára kíséretében szünni nem akaró, lelkes éljenzés közepette szállt ki. A csend helyreállával gróf Bethlen Gábor főgondnok hatalmas, gyönyörű beszéddel üdvözölte a püspököt, mire fehérruhás kis leányok virágcsokrokkal halmozták el a fáradhatatlanul tevékeny főpásztort, ki meghatottan mondott köszönetet a nem várt, ünnepélyes fogadtatásért.

A bevonulás a városba impozáns volt, ilyen Segesvár még nem látott. A püspök és kísérete szállására kísértetvén, d. u. 5 órákor az egyháztanács, építőbizottság, hatóságok és hivatalok, egyletek és testületek tiszteletét fogadta a püspök, ki Gyárfás Domokos birtokosnál volt szálláson.

Hat órákor némai megszakítást szenvedett az ünnepély, a mennyiben közönségünk Gödri S. aljbíró vezetése alatt az Udvarhely felől kocsikon érkező, nagyszámu vendégek fogadtatására sietett.

Este 9 órákor volt a nap fénypontja: a közönség tisztelete és szeretete jeléül faklyászenével tisztelte meg Szász Domokos püspököt, kihez Gödri Sándor aljbíró intézett üdvözlőbeszédet, melyre a püspök meghatottan felelt, köszönetének adván kifejezést e tündető ünnepeltetésért.

Ezzel az első nap ki volt merítve, miutegy fél tizenegykor a közönség nyugalomra vonult, hogy erőt gyűjtsön más napra.

Junius 23.

Már kora reggel hatalmas mozsárlövések hirdették a nap jelentőségét, jelezve, hogy eljött a nap melyen az első magyar templom szenteltetik fel Segesvárt.

D. e. 9 órákor az egyházkebeli tanács gróf Bethlen Gábor főgondnok lakásán gyülekezve, onnan a püspök után indult, meghívandó őt a felszentelési ünnepre. A megyei papsággal élén jelent meg a tudós es ekesszavu püspök a templom előtt százával tolongó nép által harsány éljenzéssel fogadtatva. Ekkor a közlekedés már teljesen elrekedt, annyi volt a közönség. A püspök urat a templom előtt az építő bizottság, Horváth László gondnok-elnökkel élén fogadta, ki hosszabb beszéddel üdvözölte a főpásztort a ki eljött, átadni hivatásának az ur hajlékát s felszentelve azt, áldását osztani e gyülekezeteknek is. A nagy hatást keltett beszédre a püspök ur szintén hosszabban felelt, mire a szász nagypap német beszéddel üdvözölte az ág. ev. egyház nevében.

Ekkor megnyiták kisdud templomunk kapui s ihlet kebellet, léptünk be egy szent érzéssel, azzal melylyel minden ember istene elé szokott járulni.

Itt voltak az egyházmegyei fő- s algondnokok élükön gróf Bethlen Gábor s Gyárfás Domokossal; a katonaság, Emke központi küldöttei, törvényhatósági tisztikar, városi tanács, összes állami hivatalok tisztikara, tanítók, egyletek, társulatok s a más felekezeti papság részéről a gr. kel. esperes. A szószéktől balra ült a papságtól környezve a püspök, ki elé fehérruhás leánykák rózsákat szórtak.

A helyett, hogy leírnám az isteni tiszteletet, inkább csatolom magát a programot, mely teljesebb az én referadámnál. Csak azt jegyzem meg, hogy hatalmasabb beszédeket, mint ez alkalommal Szász Domokos püspök és Szász Gerő esperes főjegyző által mondattak, hallottam, Segesvár pedig még soha. Igen szépek voltak Bedő Ferencz és Sylveszter Domokos vendég-lelkészek beszédei is.

Az isteni tisztelet sorrendje következő volt:

Invokatio. Gyülekezet éneke.

Részlet a Rinaldóból, Händel től. A sz.-udvarhelyi ref. koll. énekkara által.

Könyörgés. Balás Imre segesvári lelkész által.

Nagy isten ének. Géher Gy.-tól. A sz.-udvarhelyi ref. koll. énekkara által.

Egyházi beszéd. Szász Gerő egyházmegyei főjegyző által.

„Fohász“, Huber K.-tól. A sz.-udvarhelyi ref. kollegium énekkara által.

Felszentelő ima és áldás. Szász Domokos erdélyi ev. ref. püspök által.

„Hymnus“. Erkel F.-tól. A sz.-udvarhelyi ref. kollegium énekkara által.

Keresztelés. Bedő Ferencz, peteki lelkész által hosszabb beszéddel bevezetve.

Urvacsora-osztás Sylveszter Domokos, vizaknai lelkész által, hosszabb beszéddel bevezetve. (Urvacsora osztás alatt ima Webertől, éneklé a segesvári vegyeskar.)

Berekesztő ima Szász Domokos püspök által.
„Idvessége lett e háznak”. Éneklé a segesvári vegyeskar.

Már közel volt déli 1 órához, midőn az isteni tiszteltnak vége lett s a gyülekezet eloszlott, harsányan megjelenézve a templom előtt a távozó püspököt.

Két órákor diszes, nagy társaság gyűlt egybe a „Csillag” emeleti dísztermébe — társasbédre. A patkóalakú, 180 terítékű, asztal fejeztül Szász Domokos püspök, jobbján öz. id. gr. Bethlen Gábornéval, balján gróf Bethlen Gábor főispánnal s így tovább az egész társaság, melyet megjelenésével emelt több főrangú hölgy is. Itt volt Segesvár város teljes intelligenciája nemzetiség különbség nélkül, a vidék és szomszédos megyék számos előkelősége.

A harmadik fogásnál felállott gróf Bethlen Gábor főispán, poharát emelve királyi felségére és az egész királyi családra. Az emelkedett hangú, szónoki hévvel mondott beszédet a jelenlévők fellálva hallgatták végig háromszoros éljennel fogadva.

Horváth László kir. tanfelügyelő, egyházi gondnok, méltatva nagy, hervadhatatlan, a haza és egyház jóléte körül szerzett érdemeit Szász Domokos püspöknek, az egész társaság nevében reá emeli poharát.

Gyárfás Domokos a püspök nejét köszöntötte fel, kihez üdvözlő sürgöny is menesztetett.

Szász Domokos püspök a maga ékesszólásával, beszédének gyújtó halmával ecsetelte együ legkiválóbb erdélyi magyar főúr, az első erdélyi magyar ember érdemeit, erre emeli poharát, t. i. Bethlen Gábor gróf főispánra.

A legnemesebb lelkesedés szent tüztől áthatott remek beszédben Sándor József Emke-titkár a legjobb anyát, öz. id. gróf Bethlen Gábornét köszöntötte fel; Gyárfás Domokos a püspök méltó munkatársát és hű kísérőjét, Szász Gerő esperes-főjegyzőt köszöntötte fel; Bedő Ferencz lelkész Gyárfás Domokost, az 54 év óta szakadatlan udvarhelymegyei főgondnokot; Gyárfás Domokos a segesvári ág. ev. (szász) egyházat, mint jó testvért; Balás Imre segesvári ref. pap az erdélyi ev. ref. állandó igazgató tanácsot; Somogyi István megyei főjegyző a legnagyobb társadalmi alkotást az Emkét s annak jelenlévő képviselőit, Koós Ferencz, Sándor József s Sztérényi Józsefet; Szász Gerő a társaság tagjait; gróf Bethlen Gábor a segesvári ev. ref. egyház más vallású gyámoltóit; Gyárfás Domokos a legtevékenyebb férfiak egyikét, a közjóért fáradhatatlan Horváth László kir. tanfelügyelőt s gondnokot; Alpár Ignác műépítész a templomépítő bizottságot; Sylvester Domokos lelkész a segesvári ref. egyház derék lelkészét, Balás Imrét; Horváth László tanfelügyelő az udvarhelyi egyházmegyét; ifj. Horváth Mihály főispáni titkár a sajtó egyik jelenlévő képviselőjét, egyik legfontosabb hivatású lapunk — mely egyúttal a két Küllömmegye hivatalos lapja is — szerkesztőjét, Sztéré Józsefet; Somogyi István főjegyző Segesvár város közönségét; Horváth László tanfelügyelő a különböző felekezetek közötti egyetértést; dr. Kraus Frigyes megyei főorvos (németül) Segesvár város nevében az új ev. ref. egyházat; Horváth László Binder Jenő brassói főreáliskolai tanárt, a ki az egyháztanács felkérésére szíves volt körünkbe jönni, emelni hangversenyünk sikerét; Balás Sándor alsó-rákosi ref. lelkész a honvédséget s Balás Imre a templom tervezőit, illetve építőit, Alpár Ignác műépítész és az Oriolt s Endstras-ser cézeget köszöntötte fel.

Hat óra volt már, mikor a társaság a legjobb kedélyhangulatban kelt fel az asztaltól, hogy este még nagyobb számban találkozzék a városház nagy termében rendezett hangversenyen.

A nagy terem teljesen megtelt diszes közönséggel, mely élvezettel hallgatta s ismétlésre kényszerítette az udvarhelyi ev. ref. főiskola ifjúsági énekkarának praecis énekét, (Győzelmi dal Hubertől) mely a hangversenyt megnyitotta.

A második piéce egy vonós négyes volt (Op. I. Beethoven) nagy hatással előadva Leonhardt János Glatz György, Meltzer Vilmos és Silbernagel Emil urak által, kik szintén kénytelenek voltak ismételni. Most következett az estély egyik fénypontja. Binder Jenő ur éneke, a ki egy részletet énekelt a »Säckingeni trombitás«-ból, Ily éneket Segesvár még nem hallott. Oly vihart, tapsot s tombolást idézett elő énekével Binder Jenő ur, hogy nemcsak a terem ablakai, hanem csillárai is rezegtek bele, úgy hogy kétszer is kénytelen volt még magyar népdalokat énekelni, ezekkel ismételtlen valóságos tombolást idézve elő. A közönség még egyszer akarta hallani, — de hiába. Binder urat a legnagyobb ügyességgel kísérte Pastior Berta k. a.

Most következett az estély második fénypontja; Kovács huszárszázadosné urnő művészi zongorája-

téka, kinek ujjai úgy járnak billentyűkön, mintha csuparózsát szedne azokról, e mellett mély érzést is kölcsönözve játékanak. Az előbbi falrengető tapsvihar megújult s a művész is kénytelen volt még egy darabbal gyönyörködtetni már is elragadott közönségét Roth Jozefin k. a. igen szép német dalokat énekelt Pastior Berta k. a. zongora és Silbernagel Emil ur gordonka kíséréte mellett oly nagy hatással, hogy szintén ismételnie kellett. Aközönség igazán gyönyörködött a kisasszony kellemesen csengő, iskolázott hangjában.

Az utolsó pont ismét gyűjtött: erdélyi részeink második Bánffy Gyurkája, Vér György ur, udvarhelymegyei birtokos kétszer volt kénytelen népdalokat játszani zongorán hasonló azzal az igazi érzéssel és művészettel, melylyel csak néhai Bánffy Gyurka tudott játszani.

A műsor ki volt meritve, de a közönség hirtelen nagy lelkesedéssel kívánta még egyszer hallani Binder Jenő urat, a ki akarva-nem akarva, kénytelen volt megjelenni s bucsuztatoul még néhány népdalt énekelni.

A társaság szétszórt, de később a »Csillag«-ban találkozott, hol kedélyes vacsora s még kedélyesebb tánczvigalom folyt kiváló kivirradtig.

Igy folyt le a mi templomszentelési ünnepünk. Legyen hála érte a magyarok istenének!

r. l.

Helyi és vidéki hírek.

Lapunk mai számából tárczarovatunk tárgyalmaz miatt kimaradt.

Személyi hírek. Eötvös Loránt báró akadémiai elnök, gróf Bethlen András főispán és Elischer József kir. tanácsos főigazgató szombaton este hagyták el városunkat. A pályaudvaron megjelent a középiskolák tanárainak legnagyobb része, elbucszandó a tudós főúrtól.

Érettségi vizsgálatok. Pénteken és szombaton tartattak városunkban a főgymnasium s főreáliskolák érettségi vizsgálatai, melyeken Elischer József főigazgató, mint elnök és báró Eötvös Loránt mint kormánybiztos vettek részt. A főgymnasium VIII. osztályának hét növendéke mind előállott. Ezek közül 1 jelesen, 2 jól, 1 elégségesen érettnak nyilvánított, míg 3 egy-egy tárgyból három hónap múlva leteendő pótvizsgára utasított. A főreáliskola VIII. osztályának 7 növendéke közül 2 az osztály-, 1 az írásbeli vizsgán elbukván, a szóbelire jelentkezett 4 növendék közül 1 jelesen, 2 jól és 1 elégségesen érettnak nyilvánított. A főreálnak ez volt az első érettségi vizsgálata. — A középkereskedelmi iskola érettségi vizsgálata f. hó 26-án d. u. lesz.

Közigazgatási bejárás. A homorod-fogarasi helyi érdekű vasút közigazgatási bejárása most van folyamatban. A kereskedelmi miniszteriumot Gyöngyössy István min. tanácsos s Dobieczy Sándor főmérnök képviselik, Nagy-Küküllőmegye részéről részt vett a bejárás munkálataiban Imecs Jenő aljegyző és Boeskor Károly kir. mérnök; Fogarasmegye részéről Gramoiu Dániel alispán és Kovács Károly kir. mérnök. A bejárás eredményéről fogarasi levelezőnk bizonyára részletesen fog tudósítani.

Országos vásár kezdődik Brassóban holnap. Már ma is meglehetősen élénkesség uralkodik a városban. A nemes lovak vásárhelye a fekete utca előtti, esetleg ha ez kicsiny volna, a fellegrvár alatti téren van.

Nyári tánczvigalom. A brassói »Kereskedő ifjak köre«. 1889. évi június hó 29-én a »Lövéde« dísztermében jelenleg itt időző kolozsvári népzeneke közreműködésével zártkörű tánczkozsort rendez. Melyre a hölgyeknek a meghívó szolgál belépti jegyül míg urak belépti jegyeket meghívó előmutatása mellett 1 frtjával este a pénztárnál kaphatnak. E derék s törekvő fiatal egyletünk ezen estélyét ajánljuk a t. közönség jóindulatu pártfogásába.

Phyloxera Medgyesen. A kitünő medgyesvidéki szőlők veszélyeztetve vannak. Medgyesen konstatáltott a phyloxera jelenléte. Az alispán a lehető legérelmesebb intézkedéseket tette; most az összes szőlők alapos megvizsgálása van folyamatban. Eddig 50 hold találtott phyloxerával. Ha több nem volna, úgy arról a legnagyobb áldozatok árán is kiirtják a csuf bogarat mihez 50 ezer frt kellene. Közlelebről bővebben lesz alkalmunk e fontos kérdéstről tudósítani.

Új találmány. Edissonnak, a kinek eddig 70 találmánya van s az 1892. évi kiállításon egy hold területet fog igényelni, újabb találmánya van, melynek részletein most dolgozik: egy távlató készülék, melynek segítségével több száz mértföldnyi távolságra is úgy lehet látni, mintha szabad szemmel közletről nézné az ember a tárgyakat.

Talált kincs. Texasban, Houston County mellett, a Trinité folyó egy sziklájára alá rejtve egy Webb Gid nevű hajótulajdonos egy vasládában 40,000 arany dol-

árt talált, midőn azt a sziklát, mint a hajózás egyik akadályát, a folyóból eltávolították.

Tenyészállat-kiállítás Kolozsvárt. Az erdélyi gazdasági egyesület állatkiállítási szakosztályának rendező bizottsága elhatározta, hogy a hetedik tenyészállat-kiállítást f. évi augusztus hó 30-tól szeptember 2-ig fogja megtartani Kolozsvárt.

Az erdélyi borok. Roth, az erdélyi pinczeegylet képviselője, Londonban időzik, hogy az erdélyi borok részére külföldi piacot szerezzen. Az egyesület főleg a bombay-i angol katonaság részére akar exportot eszközölni; e katonáknak ugyanis a whiskey és sör helyett vörös bort akarnak szállítani.

Közigazdaság.

Cs. kir. szab. Adria bi biztosító-társulat Triestben.

Az 1888-ik év ugyszólván a teherképesség próbaköve volt a biztosító intézetekre nézve. Azok közé, melyek a próbát fényesen kiállották, bátran sorolható az »Adria bi biztosító társulat«, mely azon érzékeny veszteség daczára, mely a jégbiztosítási osztályban érte, felette kedvező zárszámadással léphetett biztosítottai és részvényesei elébe. Az »Adria bi biztosító-társulat« immár azon helyzetben van, hogy függetlenítheti magát egyik vagy másik biztosítási ág üzletfolyásától. — Nagy biztosítéki tőkéi oly jövedelmet hoznak az említett társulatnak, melynek segítségével az egysulyt helyreállíthatja, ha egyik vagy másik üzletág veszteséggel járna. Az »Adria bi biztosító-társulat« 1888 évi zárszámadása igen tanulságos. Abból azon meggyőződés nyerhető, hogy csakis oly kiváló és nagy tőkével bíró intézetek, mint az Adria bi biztosító-társulat állhatnak fenn rendíthetetlenül a jelenlegi versenyhulázmás közepette, míg fiatal, csekély rendkívüli tartalékokkal ellátott intézeteknek létükért nehéz küzdelmeket kell vívniok. Az említett társulat közgyűlése f. és június 6-án tartott meg Triestben, s az ez alkalommal beterjesztett 1888 évi igazgatósági jelentésből a következő lényegesebb adatokat közöljük: I. Életbiztosítási osztály. Ezen biztosítási ág az »Adria bi biztosító-társaság« által különös előszeretettel ápolatik; korántsem folyamodik külsőleg sokat ígérő és kápráztató, de valóságban üres kombinációk csáb-eszközéhez, hanem az egyenes és becsületes utat választja. Hogy eljárása helyes, mutatja életbiztosítási üzlete, mely évről-évre szép gyarapodást mutat fel; erről fényes tanúságot tesz az 1888. év: A kiállított kötvények kerek 10 és fél millió frt tőke és 14,755 forint járadékra rugtak. A gyarapodás múlt év ellenében 5.779,330 frt tőke és 8047 frt járadékot tesz, a biztosítási állomány immár tehát az 50 millió frtot túlhaladta. Ez 50.334,381 frt tőke és 129,750 frt járadékot tesz. A halál és életeset biztosításokért történt kifizetések ezen ágazatok mivelése óta 13.871,080 frtot igényeltek. A díjtartalék 750,550 frttal emelkedett és 8793653 frtot tesz. Az életbiztosítási osztály a nyemreménnyel biztosítottakra eső rész levonása után 106,809 frt 45 kr nyereséget mutat fel. II. Elemi (tűz-, szállítmány- és jég) biztosítások. Míg az 1887-ik évben a tűzbiztosítás nagy veszteséggel járt, s a jégbiztosítási osztály díjbevétele 7.850,205 frtra rugott, vizsbi biztosításokra 2 303,268 forint fordított. Károkért 5.917,622 frt fizettetett, melyből 2.174,205 frt a visszbi biztosításokra esik; ezenkívül 208,421 frt még függőben levő károkért tétetett félre. A díjtartalék a tűzbiztosítási ágban 1.475,641 frtra rug; s a saját számlára maradt díjbevétele 50%, kamatát teszi; a szállítmánybiztosítás díjtartaléka 10,109 frtot tesz. Az időbeli díjak tárczája az elmúlt évben kerek 19 millió frtot ért el. A társulat fennállása óta az összes forgalmi ágakban előfordult károk fejében 148 millió frtot fizetett ki. A főzárszámadás 272,247 frt 64 kr nyereséget mutat fel melyből az alapszabályszerű javadalmazások levonása után részvényenkint 50 frt osztalék kifizetése határozott el. — Az értékpapírok nyereséget mutattak fel, az 1888. évben az előbbi osztály meglehetősen kedvezően zárult, holott a jégbiztosítás igen tetemes veszteséggel járt. Ezen veszteség fedezésére azonban az előbbi években gyűjtött jégbiztosítási külön tartalék áll rendelkezésére, mely azonban csak részben vétetett igénybe, és az igazgatóság jónak találta a jégveszteség egy részét a többi osztályok forgalmi többletéből fedezni, úgy hogy a jégbiztosítás külön tartalékára még 200,000 frt új számlára előírható volt. A három elemibiztosítási magasabb értéke által eredményezett nyemremény a számlába be nem vonatott, hanem az egész összeg, vagyis 169,433 frt az árfolyam tartalékemelésére fordított. A társulat tartalékai (a 4 milliót tevő részvénytőkén kívül, melyre 40 kamat 1.600,000 frt fizettetett be) 1888 decz. hó végével a 12 millió frtot felülhaladja, és pedig az életbiztosítások tiszta díjtartaléka 8.844,863 frt, a tűzbiztosítások tiszta díjtartaléka 1.475,641 frt, a szállítmánybiztosítás tiszta díjtartaléka 10,109 frt, a jégbiztosítás külön tartaléka 200,000 frt, az árfolyam ingadozások tartaléka 450,297 frt, az életbiztosítási ág külön nyemremény tartaléka 250,000 frt és az általános nyemremény-tartalékalap 1,085,129 frt. Az Adria bi biztosító-társulat már egy fél század óta van hazánkban képviselve. Jelenlegi magyarországi főképviselete illetve magyarországi osztálya Budapestén Báro Podmaniczky Frigyes vezetése alatt áll.

Társszerkesztők:

— Nagy-Küküllőmegye részéről Horváth László (Segesvár.) Kis-Küküllőmegye részéről Gyöngyössy István (D.-Szent-Márton)

Felelős szeresztő és kiadó-tulajdonos:

Sztérényi József.

H i r d e t m é n y.

Az 1876. évi XVII. t. cz. értelmében Brassó vármegye központi választmánya részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint az országgyűlési választók ideiglenes névjegyzékai az eren központi választmány alatt álló két választókerületben ez évre összeállítván, a 2 választókerület összes választóinak ideiglenes névjegyzéke a központi választmány elnöke irodai helyiségében, az egyes községek választóinak ideiglenes névjegyzéke pedig a megye minden egyes községének irodai helyiségeiben f. évi július hó 5-étől ugyanazon hó 25-éig közszemlére ki fognak tétetni, mely névjegyzékeket a fenn kitűzött napokon reggeli 8 órától déli 12 óráig a községi előjáróság egy tagjának jelenlétében mindenki megtekintheti és délután 3—6 óráig lemasolhatja.

A névjegyzékek ellen saját személyét illetőleg bárki felszólhat. Ezenkívül mindenkinek jogában áll, azon választó kerületben, melyhez tartozó valamely község névjegyzékében felvételét, bármely jogtalan felvétel vagy kihagyás miatt a névjegyzék ellen felszólalni.

A felszólalásokat mindenki megtekintheti és jogosítva van, azokra észrevételeket tenni.

A felszólalások írásban adandók be és egy beadványba több egyénre vonatkozó felszólalás is foglalható.

Az észrevételek szintén írásban és minden beadványhoz külön adandók be. A felszólalások f. évi július hó 5-étől bezárólag ugyanazon hó 15-ik napjáig, az észrevételek pedig f. évi július 16-ától bezárólag ugyanazon hó 25-ik napjáig nyújtandók be.

A felszólalások és az azokra tett észrevételek alólírott központi választmányhoz intézendők és a szükséglet okiratokkal felszerelve, azon község előjáróságánál, melynek névjegyzéke ellen a felszólalás történt, nyújtandók be.

Mi is azon megjegyzéssel hozatik köztudomásra, hogy a bejövő felszólalások és észrevételek felett Brassó vármegye központi választmánya f. é. szeptember hó 1-5-éig és esetleg folytatólag 2-ik napján mindenkor d. e. 9-től 12-ig tartandó nyilvános üléseiben fog határozni és hogy batározatai folyó évi szeptember hó 20-ikától szeptember 30-áig a hivatalos órák alatt közszemlére ki fognak tétetni.

Brassó vármegye központi választmányának 1889-ik évi június hó 19-én tartott üléséből.

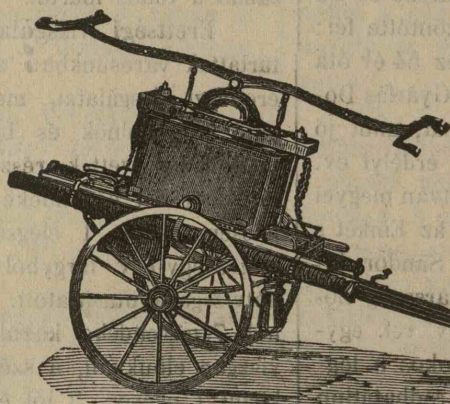
Dr. Jekel Frigyes, kir. tanácsos alispán és közp. választmányi elnök.

Roll Gyula, s. k., tisz. főjegyző mint tollvivő.

Teutsch Gyula

gépészet és érczönióde

Brassóban, Fekete-utca 394.

szállít minden szakmájába vágó cikket, malmok, szeszgyárak, sörfőzdék számára, fürdőberendezéseket, vízvezetékberendezéseket, — gőzkazán-felszereléseket, mindennemű szivó- és nyomó szivattyukat, tűzifecskendőket minden nagyságban szivókészülékkel s a nélkül, valamint mindennemű csatornákat. Ugyanitt mindennemű javítások is elfogadtatnak és jutányosan számíttatnak. (265) 1—3

Van szerencsém a tisztelt közönséget értesíteni, miszerint nálam *krasznai* tűzifa — Zonda fa-szállító urtól — rendelhető.

Ezen tűzifának hasábjai 1 méter 30 cm. hosszúak,

Egy öl tűzifának a belvárosbani hazaszállításával 10 frt 60 kr, a külvárosbani hazaszállítása pedig 10 frt 80 kr.

Egy öl tűzifának hazaszállítása 48 óra alatt, több öl tűzifának hazaszállítása pedig 3 nap alatt fog rendeltetési helyére szállíttatni.

Inke György,

(268) 1—3

nagy-utca 506. h. sz.

Nem titkos szer!

14 év óta legjobbnak bizonyult!

Dr. Schmidt G. főorvos

fül-olaja

gyorsan és alaposan gyógyít időszerű süketiséget, fülfolyást, fülzsúrát a legidősebb s makacsabb esetekben is. A kellemetlen fülzúgás, valamint könnyű nagyot-hallás azonnal megelőztetik, a mint azt ezernyi bizonyítványok igazolják. Egy üveg ára használati utasítással együtt 2 frt; s kapható a leghíresebb gyógyszerárakban, Haubner C. Engel-Apotheke Wien, I. am Hofe Nr. 6. (255) 3—6

Főraktár Zágrábban.

Tomay Ede gyógyszerésznél.

Brünni posztók

elegáns

tavaszi v. nyári öltönyre

3.10 méteres darabokban, azaz 4 bécsi rőf,

- 4-80 frt. finom
- 6— frt. finomabb,
- 7-75 frt. még finomabb
- 10-50 frt legfinomabb

valódi báránny-gyapjából, valamint felsőkabát-posztók, selyemmel átszőtt kamgarnok, nyári loden-, livrée-szővetek, mosható czérnaszővetek, finom és legfinomabb fekete posztó saló-ruhához stb. stb. szélküld *utónevét* mellett a solidnak s előkelőnek ismert

SIEGEL-IMHOF posztógyári raktár Brünnben.

Nyilatkozat: Mindenik szelvény 3-10 mtr. hosszú s 136 ctm. széles, tehát teljesen elégséges egy teljes férfi-öltönyre.

Nagyobb mennyiség is küldetik. A választott minta szerinti küldésért kezesség vállalatik. 86 23—30

Minták ingyen s bérmentve.

Kitüntette
Linczbén.

ROSENTHAL H.

Kitüntette
Triestben.

Bécsi glycerin-vas-likörje

Praterstrasse 23.

Kitűnő szer

Sápkor, vérszegénység, vérhiányból származó erőtlenység ellen s üdülők számára.

A glycerin-vas-likörököt Oppolzer tanár Bécsben saját klinikáján, valamint a bécsi cs. k. központi kórház főorvosai saját osztályaikban, nemkülönben Balassa tanár, Kovács és Lövy budapesti főorvosok és mások kitűnő eredménnyel alkalmazzák.

Egy üveg ára használati utasítással együtt 1 frt 35 kr. Valódi minőségben kapható (254) 2—6

Jekelius Nándor

gyógyszertárban Brassóban.

Legelősebb, legbiztosabb, legjobb s legrégebb

TRAGYASZER

czukorrépa, komló, szőlő, burgonya, len, vetemények, valamint általában mindennemű mezei termékek számára mely tartós hatású minden földben, a mi bizonyítható számos hírneves mezőgazdasági tekintély nyilatkozatával, — a

concentrált marhatrágya, (Engrais de boeuf)

melynek nagy szerves szén-sav-, phosphor-sav- és káli-tartalmaért 60% szerves alkatrész mellett kezesség vállalatik.

SAXL TESTVÉREK első cs. kir. szabad osztrák-magyar concentrált marhatrágya-gyára Temesváron.

Közp. iroda: Wien, III., Rennweg 20/51.

Minták s röpiratok ingyen és bérmentve küldetnek.

Bécs, 1873.
Erdem-érem.

Páris, 1867.
Bronz érem.

London, 1878.
Disz-oklevél.

CSIK JÓZSEF

cs. és kir. kizárólag

szabad. első szerémi

Portland cement- s

vizhatlan meszgyár

Beocsinban.

Központi iroda és raktár: Budapest V., Rudolf-rakpart 8.

ajánlja a t. építész és építőmester urak, építkezési vállalatok, földbirtokosok, községi és egyházi előjáróságok, valamint a n. é. építő közönség becses figyelmébe saját gyártmányu

Portland cement és vizhatlan meszt, melyek mindenkor egyenlő jó minőségben szállíttatnak.

Arjegyzék s magyarázat kívánatra készséggel megküldetik.

Kecskemét, 1872
Ezüst érem.

1875. Ujvidék,
Arany érem.

Szeged, 1878.
Erdem-érem.

Triest, 1882.
Arany érem.

DR. GUST

antiszeptikus készítményei a fog és száj ápolására, kiválóan tisztítólag, fenntartólag s erősítőleg hatnak a szájüreg szerveire.

Ezen készítmények az eddig e célra használt legjobb anyagokon kívül tartalmaznak még új, kiválóan antiseptikus, azaz rothadás ellenesen ható szereket, melyek ellensúlyozzák a fogak romlását és a foghús megbetegedését.

1 üveg szájrész 50 kr. és 1 frt., (elégséges több hétre.)

1 doboz fogpor 25 kr. és 50. kr.

1 adag fogpaszta 40 kr.

Főraktár **Stenner Frigyes** gyógyszerára az „Arany oroszlánhoz” Brassóban. (200) 5—6

„THE GRESHAM“

életbiztosító-társaság Londonban.

Ausztriai fiók: Bécs, Gisellastrasse 1. sz., a társaság saját házában.

Magyarországi fiók: Budapest, Ferencz József-tér, 5. és 6. szám, a társaság saját házában.

A társaság vagyona 1888. június 30-án frk. 102.846,222-47

Évi bevétel biztosítások és kamatból 1888. június 30-án 19.161,298-73

Kifizetések biztosítási és járadéki szerződéseik és visszavásárlók stb. után a társaság fennállása óta (1848.) 205.158,040—

A legutóbbi tizenkét hónapi üzleti idő alatt a társaságnál 50.971,150—

értékig nyújtattak be ajánlatok, miáltal a társulat fennállása óta benyújtott ajánlatok összértéke 1561.757,690—

értékre megy. Tervezete és minden közelebbi felvilágosítások az osztrák-magyar birodalom minden nagyobb városában az ügynök urak és a magyar és osztrák fiókok által adatnak.